

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 10.40 K, za pol leta 5.20 K, za četrt leta 2.60 K, mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K. — Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Enostopna petit-vrstica, (širina 72 mm) za enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru. Posamezna številka 10 v.

Češko-nemška pogajanja pokopana.

Notranja politika Avstrije je zopet za nekaj časa odločena; pravna pogajanja med Čehi in Nemci, ki so se lani pred zadnjim sestankom državnega zbora tako začela razvijati, da se je splošno pričakoval ugoden uspeh, so se razbila. Češki deželni zbor ostane vsled tega še nadalje nesposoben za delo, a naravno je, da bodo finančne stiske na Češkem in poostreni spor med Čehi in Nemci vplivali tudi na položaj v državnem zboru ter na notranjo politiko sploh.

Še do novega leta so bili izgledi na Češkem precej dobri. Stranke obeh narodov so čutile, da ne gre v starem tiru dalje. Že dolgo ovirajo finančne stiske, v katere je dežela zabredla vsled obstrukcije, gospodarsko življenje obeh narodov. Nezadovoljnost s šovinistično taktiko se je vsled tega od dne do dne bolj opazala ne le v čeških, ampak tudi v nemških krogih. Če bi že to bil tehten razlog za iztreženje voditeljev in poslancev, je pa skoraj še bolj položaj vlade in razmerje v parlamentu narekovalo Nemcem, naj se spametujejo in omogočijo rešitev krize. Bienenrth je bil demisioniral, ker se z dosežanjem večino ne more več vladati, Nemci bi bili torej lahko spoznali, da je nova večina neizogibna. Na to pa ni bilo misliti brez sprave s Čehi. Po vsem tem je bilo razumno soditi, da se pogajanja, čeprav morda še z dajšim, sitnim mešetarenjem, končno vendar posrečijo.

Takorekoč zadnje uro pa se je zgodilo dvoje, kar je neugodno vplivalo na daljnji razvoj. Bienenrth si je dal na Silvestrovo zopet izročiti sestavo novega kabineta. Rešiti je hotel krizo avtoritativno. Namesto da bi počakal na rezultat pogajanj v Pragi, je hotel takorekoč izsiliti spravo. Njegovo ponovno imenovanje je bilo kakor žuganje in je moralo slabo vplivati. Nezaupanje Čehov se je še povečalo. Tedaj pa so prišli še Nemci, ki bi bili izza tenerodnosti imeli dovolj razloga, da bi bili Čehom olajšali zblizanje, z novimi

zahtevami, o katerih prej ni bilo govora. Pogajanje je bilo vsled tega jako kratko.

V sredo popoldne so se sešli voditelji čeških in nemških klubov pri deželnem maršalu Lobkovicu. Nemški radikalec Pacher je izjavil, da Nemci »ne morejo« sprejeti kompromisnih predlogov grofa Thuna. Nato je dr. Skarda vprašal, če imajo Nemci kakšne druge kompromisne predloge. Vse se je sukalo okrog določitve dnevnega reda za deželni zbor. Pacher je izkušal postaviti stvar na glavo rekoč, da so Čehi dolžni dokazati svojo popustljivost in podati predloge za kompromis. Pozneje je preciziral nemške zahteve. V deželnem zboru naj bi prišli na dnevni red vsi tisti predmeti, ki so jih narodno-politična komisija in pododseki že opravili; nadalje je zahteval glasovanje o Baernreitherjevi resoluciji in uveljavljanje zakona o razdelitvi okrožij in okrožnih zastopih.

Po kratkem posvetovanju so Čehi izjavili, da ne morejo sprejeti nemških predlogov in ker so Nemci svoje prvotne zahteve povečali, smatrajo, da so pogajanja razbita. Deželni maršal princ Lobkovic je konstatiral, da so Nemci res povišali svoje prvotne zahteve. Na to so Čehi zapustili dvorano.

Prva posledica tega fiaska je, da na sestavo vladne večine s Čehi ni misliti. Rekonstrukcija kabineta s češkim sodelovanjem je postala nemogoča. Stvarno se ne more v novi vladi nič izpremeniti. S tem da pride par novih oseb v ministrstvo, pa ni nič pridobljeno. Mizerija ostane torej kakor doslej. Bienenrth jo je sam zakrivil.

Krvava romantika v Londonu.

V torek se je na Sidneystreet v Londonu odigrala krvava bitka, ki bi jo človek smatral za izrodek prebujane in prerezane fantazije, če bi čital povest o njej v romanu. Dva morilca, baje anarhisti, sta se bila zabarikadirala v neki hiši in sedemsto policistov z oddelki škotske gardne infanterije je moralo uprizoriti beseno boj, da ju je moglo premagati. Nazadnje je prišla celo artiljerija, ki pa ni dobila več opravka. Nasprotnika sta bila že mrtva in sežgana.

mora vendar premisliti in Hruškovcu, ki je bil nenavadno ljubezniv, je odgovoril, da rad počaka štirinajst dni.

Velimiru se je v duši vnel boj, ki ga je silno razburjal, a mu ni bil jasen. Iskal je samoto, da bi mogel zbrati vse misli in si razbistriti vse pojme. A čimdalje manj je imel miru. Še pogosteje so ga vabili v družbe in odvrčali njegove misli na vse strani. Za hip se je včasih vprašal, kaj bi rekla Slavka. Morala bi biti srečna. In vendar se mu je zdelo, da bi ne bila zadovoljna. Videl jo je le malokdaj in nikdar ji ni govoril o rečeh, s katerimi se je največ bavil. Včasih si je očitil, da je neodkritosrčen, a ta čut je hitro zatrl, rekoč si, da ji pripravljaja srečo in da se zaradi nje bojuje sam s seboj.

Dnevi so hitro potekali in njegova nervoznost je naraščala. Če sprejme Hruškovčev ponudbo, doseže njegov ponos še več nego je mogel sanjati. Pa vendar. — Sernič mu je enkrat v šali skrivnostno čestital in Velimir je bil v največji zadregi, ne vedoč, kaj naj odgovori. Julka je bila od dne do dne bolj ljubezniva in njena mama tudi. V pisarni in pri sodišču pa je bilo kakor nalašč toliko dela, da se ni mogel oddahnuti.

Tisto noč, preden je imel odgovoriti Hruškovcu, ni mogel spati. Vsa preteklost se

Krvava groteska je imela sledečo zgodovino:

Houndsditch je ulica v Londonu, kjer imajo večinoma importerji inozemskih igrač, draguljarji in podobni kupčevalci svoje trgovine. Trije tujci, baje anarhisti iz Rusije, so hoteli vlomiti v tako trgovino nekega draguljarja, kjer so pričakovali mnogo dragocnega blaga, ker je bilo ravno pred božičem. V ta namen so najeli prazno hišo za dotično trgovino. Odtod so začeli vrtati prekop do prodajalne in so to delo že toliko dovršili, da bi bili ponoči od petka na soboto lahko izvršili rop. Ker pa je neki sosed slišal sumljiv šum, je obvestil policijo, ki je poslala svoje ljudi tja. O polnoči je pet stražnikov udrlo v hišo, a vlomilci so jih takoj sprejeli s strelji iz samokresov. Eden je bil na mestu mrtev, dva sta kmalu umrla, dva pa sta še težko ranjena v bolnišnici. Morilci so pobegnili, toda drugi dan je eden izmed njih umrl; njegovi tovariši so bili pomotoma streljali nanj. Prebivalce tiste hiše, v kateri so ga našli, so zaprli, toda morali so jih zopet izpustiti, ker niso bili v nobeni zvezi z zločinom.

Policija je z veliko vnemo iskala morilce; razpisala je 12.000 kron cene za tistega, ki bi jih prijel. A bilo je vse brezuspešno. Sliko mrtvega zločinca je dala nalepiti na vogalih. Tedaj se je oglašil krčmar Kempler iz Whitechapla in naznanil, da je dotičnik, ki se je bil imenoval Moruncev, pred devetimi meseci pri njem najel nekoliko sob. Izdajal se je za slikarja. V hiši je pogostoma sprejemal prijatelje. Vsled te prijave je policija takoj preiskala hišo na Goldstreet in našla tukaj veliko množstvo razstrelivnih snovi, orožja in kemikalij za fabrikacijo bomb. Toda ljudi ni bilo tukaj in nova sled je kazala v Sidneystreet.

Hiša, v kateri so sicer stanovali sami nesumljivi ljudje, večinoma že po deset let, stoji na vogalu malega hišnega bloka med ulicami Sidneystreet, Raven Row, Habila-street in Lindleystreet. V bližini pa je že zloglasni Whitechapel Road, kjer stanuje večinoma najhujši izmeček velikomestnega prebivalstva.

Ko je policija zvedela, da so morilci, katere išče, najbrže v hiši, je takoj z največjo energijo pripravila svojo akcijo. Iz te pa se je vsled obupnega odpora razvila groteskna bitka.

Policija je upala, da se ji posreči presenetiti zločince v spanju in jih aretirati. Hišo je obdala s kordonom stražnikov, ki je

mu je ponavljala v mislih. Vse trpljenje je pretrpel še enkrat in vse nekdanje želje so vstale vnovič in se zlele v eno samo, veliko željo. Kaj je hotel drugega, kakor doseči — kaj? Kaj je hotel doseči? Mar ne tega, kar mu zdaj ponujajo? Kaj ga je gonilo in bodrilo in osveževalo njegovo moč, če ne ponos? In česa more zahtevati ponos? ... Pa vendar ...! Nekaj vendar ni v redu. Stvar ni čista. Drugače bi mu moralo biti vse jasno in dvoma ne bi bilo.

Do jutra se je valjal po postelji. Izmučen je vstal. Dopoldne je opravil neko razpravo, potem se je napolnil k Hruškovcu. Šel je po ovinkih. Tako je prišel v ulico, v kateri že davno ni bil. Tukaj je stanoval neki krojač in Velimir se je iznenada spomnil, da mu je še dolžan za obleko in zimsko suknjo. Ta hip je občutil vso klavnost takih sitnosti in zazdelo se mu je, da ima na nogah verigo z ogromno kroglico. Kakor da ga je bič ošinil po plečih, je pohitel k Hruškovcu. Tam je bil tudi dr. Sernič s hčerko.

Hitro je opravil, kakor da bi se silno mudilo. Ko sta se s Hruškovcem pobotala, se je ta nasmehnil in dejal:

— Ali ste že mislili na to, da boste na novem mestu morali reprezentirati?

imel namen, preprečiti beg od znotraj in eventualno pomoč od zunaj. Z ozirom na to, da stanuje v bližini cela množica vsakovrstnih hudodelcev, ki bi utegnili porabiti zmešnjavo za svoje posebne namene, je pa zasedla ves okraj Houndsditch in je za to postavila sedemsto mož na noge. Ponoči je dala izprazniti še vse hiše v najbližji sosesčini. Hudodelca, o katerih je bila policija obveščena, sta bila neki »slikar Peter« in »Fric«.

Presenečenje se policiji ni posrečilo; kajti ko je detektiv Lesson udril skozi duri, ga je takoj zadela kroglica. Umirajočega so ga odnesli v bolnišnico. Policija je pomnožila kordon in zasedla okna nasprotnih hiš. Obenem je poslala po vojaštvo in kmalu je prišlo nekoliko oddelkov garde na pomoč. Komaj so se pojavili policisti pri oknih, ko so že iz oblegane hiše zadoneli strelji. Zadej pa so čete in stražniki res dobili opravka s sumljivimi elementi, katerim pač ni šlo za rešitev obleganih »anarhistov«, temveč zato, da bi sami v kalnem ribarili. Streljanje je trajalo vse dopoldne. V predmestju Willesden je bil med tem neki policijski uradnik pri hišni preiskavi ustreljen. Ob 1. popoldne je prišel minister Churchill na bojišče. Policija je še neprenehoma dobivala pomoči. Škotska garda je streljala, čim se je kdo prikazal pri oknih oblegane hiše. Tupatam je bil kak policist ali vojak ranjen.

Ob 1/2. je naenkrat planil plamen iz oblegane hiše. Požarna bramba je bila že na to pripravljena ter je bila na mestu, še preden je izbruhnil požar. Začulo se je več eksplozij. Oblegani so se naenkrat pojavili na strehi in odtod streljali na svoje nasprotnike. Okrog dveh popoldne se je udrla streha.

Oblegani so nedvomno sami zažgali hišo, ko so spoznali, da ni nobenega izhoda zanje. Vseokrog za kordonom so bile ogromne množice, katerih se je polastila silna razburjenost, ko se je začel dvigati gost dim iz hiše. S strehe se je streljalo kakor za stavo, dokler ni zasvetil plamen tudi tukaj. Naenkrat se je streha udrla s silnim ropotom in obleganci so izginili. Požarna bramba je začela brizgati iz nasprotnih hiš in s strojnih lestev in posrečilo se ji je premagati požar. Na to še le so mogli policisti in gasilci udreti v hišo. Ob treh popoldne so prišli še trije topovi na bojišče. Policija je imela tedaj že tisoč nog v okolici na nogah, ne vstevši vojaščino.

Ko je policija udrla v hišo, je bilo notri vse razdejano. Najbrže so eksplodirale bombe in dopolnile uničevalno delo požara. V raz-

Tisti hip mu je čestital Sernič in z njim Julka. Bil je v taki zadregi, da je le jecjal o nepričakovani sreči, ne vedoč, kaj govori in kaj hoče. Sernič pa se je namuzal rekoč:

— Eh, meni se je tudi tako godilo. Pa to smo že davno vedeli vsi; saj nismo slepi. Le objamite jo pa pridite kar z nami na kosilo. Mama je itak tudi vsa zaljubljena v Vas ...

Velimir ni vedel, če je ginjen ali prese-nečen. Julka je bila tako blizu njega in njene oči so bile tako svetle, njen dih tako gorak ... objel jo je in potem ... potem je bil kakor pijan.

Zvečer je bil zaročen in drugi dan imenovan za ravnatelja. Odhajal je iz pisarne s krepkejšimi koraki, s povzdignjeno glavo, kakor človek, ki se zaveda svojega položaja. Le v očeh se mu je nekaj izpremenilo. Iz duše mu je izginil ponos in se ni hotel več vrniti. Nekaj doslej tujega, navidez podobnega, a vendar vse drugačnega se je nase-lilo tam.

Širite, naročajte in priporočajte
„RDEČI PRAPOR“!

LISTEK.

Odločitev.

Spisal Etb. K.
(Konec.)

— Kakršen koli je že bil, Hruškovcu gotovo ne bo všeč. Sicer pa Vam ne pravim nič drugega: Jaz bi bil pameten, če bi bil na vašem mestu.

Kamorkoli je Velimir prihajal, povsod so govorili o volitvah. Tudi Julkin oče je bil zdaj ves v politiki. Z njim se je še najmanje prepiral, da bi ne žalil dekleta, dasi mu je bilo včasih težko molčati. Enkrat pa ga je Sernič naravnost vprašal, če bi ne šel v nedeljo govorit na shod in tedaj mu je odgovoril, da ne, ker bi moral govoriti drugače, kakor bi gospodje pričakovali. Sernič ni več silil vanj. A dva dni pozneje ga je povabil dr. Hruškovcu in mu povedal, da se v kratkem ustanovi nov gospodarski zavod, za katerega bo treba ravnatelja. Razlagal mu je namen in ustroj, nazadnje pa ga je kar vprašal, če bi ne prevzel ravnateljstva.

Velimir je bil čudno presenečen. To bi bilo povišanje nad vse tovariše. A vendar se mu je zdelo, da nekaj ni v redu. Reči ni mogel ne da ne ne. Končno je dejal, da

valinah so našli dvoje sežganih mrličev, izmed katerih je eden nedvomno iskani »Fric«; če je drugi »slikar Peter«, se še ni dognalo, Pravijo, da bo vlada vsled teh dogodkov prepovedala vsem tujim anarhistom bivanje na Angleskem.

Politični odsevi.

Weisskirchner in argentinsko meso.

V novem Bienenrthovem ministertvu ima krščanski socialci dr. Weisskirchner zopet postati trgovinski minister. Ta vest se zelo trdovratno vzdržuje. Toda skoraj je neverjetna, zakaj dr. Weisskirchner je po izjavah ogrskega trgovinskega ministra Hieronyma tako kompromitiran, da bi Bienenrth naravnost provociral državni zbor, če bi ga zopet priporočil za ministra.

Javili smo že pred kratkim, da je ogrski trgovinski minister postavil avstrijskega na laž in da je tistim izjavam pritrjeval tudi ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary. Šlo je za to, da je Weisskirchner v avstrijskem državnem zboru trdil, da ima od ogrske vlade že privolenje za uvoz 10.000 ton argentinskega mesa v žepu. Weisskirchnerja so opozarjali, da ogrski trgovinski minister Hieronymi zanikuje to, a Weisskirchner je svojo gonil naprej.

V četrtek je Hieronymi v ogrskem državnem zboru zopet govoril o tem vprašanju, z vso gotovostjo trdeč, da je ogrska vlada dovolila izjemoma 2000 ton in sicer samo za Dunaj in samo za enkrat. Protislovje v trditvah obeh ministrov je tako, da mora eden lagati. Trditve ogrskega ministra so tako odločne in ponovljive je tolikokrat, da bi bile skrajno predrzne, če ne bi bile resnične. Če pa je Hieronymi govoril resnico, tedaj je mogoče le sklep, da je Weisskirchner nalagal avstrijski državni zbor.

Dne 31. novembra je Weisskirchner dejal: »Kar se tiče uvoza, sem že izjavil, da je ministrski svet sklenil dovoliti 10.000 ton in da se je načeloma izrekel za to. O tem se je najprej pisмено in potem ustmeno — ustmeno tako, da sva poljedelski minister in jaz stopila v Budimpešti v dogovor z ogrskim ministroma — razpravljalo in dejstvo je, da je izdalo avstrijsko poljedelsko ministertvo dovoljenje da konca 1911. in da si je zagotovilo soglasje ogrskega trgovinskega in poljedelskega ministertva. Brez avtentičnih poročil ne morem misliti nič drugega, kakor da slone zadnje vesti v javnosti o izjavah ogrskega trgovinskega ministertva na nespornost, ali pa da jih je časopisje napačno objavilo. Po dogovorih, ki sem jih osebno imel v Budimpešti, ne morem in ne smem dvomiti, da se v najbližjih dneh vse popolnoma pojasni.«

Teh besed ni mogel nihče razumeti drugače, kakor da je ogrska vlada pritrjela uvozu 10.000 ton argentinskega mesa. Temu pa oporeka ogrska vlada z vso odločnostjo. Ker jo je opozicija prijemala zaradi tega vprašanja, se je Hieronymi v četrtek zopet oglašil za besedo in je glede na dogovor z avstrijsko vlado o uvozu argentinskega mesa dejal dobesedno — na javni seji ogrske zbornice poslancev — sledeče:

»Poslanec grof Bethlen skuša konstatirati nasprotje med mojimi besedami in izjavami avstrijskega trgovinskega ministra.

Klic na levi: Tako nasprotje obstoja v resnici.

Trgov. min. Hieronymi: Ne obstoja. Prosim le za malo potrpljenja. Izjavil sem že pri razpravah v odseku, da je ogrska vlada dovolila, da se sme za Dunaj izjemoma in brez predjudica vpeljati 2000 ton argentinskega mesa. Pozneje, ko smo brali izjave avstrijske vlade, je ogrska vlada, kakor sem izjavil že v odseku in izjavljam tudi tukaj, protestirala proti vsakemu nadaljnjemu uvozu argentinskega mesa brez našega dovoljenja. Verjetno je, da se je vsled kabinete krize, ki je nastala v Avstriji, zavlekel odgovor na naš protest. Na vsak način pa bomo odgovorili in razpravljali o tem vprašanju.

Grof Bethlen: Ampak avstrijska vlada je dovolila več kakor 2000 ton.

Hieronymi: O tem zdaj ni govora, ampak vpraša se, če je ogrska vlada dovolila . . . Med menoj in drjem. Weisskirchnerjem je pač razlika v nazorih in v željah. On bi rad vpeljal argentinsko meso, jaz pa ne.

Eitner: A pozneje boste dovolili.

Hieronymi: Moja navada ni, da bi tako menjal svoje prepričanje. Jaz nisem le sedaj, odkar je ta debata, ampak že od poljetja, odkar se sploh govori o uvozu argentinskega mesa, proti temu uvozu. Odločneje se ne more govoriti, nego govorim jaz in če to grofu Bethlenu ni v pomirjenje, ne morem pomagati.

Ta izjava je nedvomno jasna in čeprav se je Hieronymi varoval vsake ostre besede

proti Weisskirchnerju, je vendar popolnoma pobil njegove besede. Ogrska vlada izjavlja jasno, da je dovolila le 2000 ton. Weisskirchner pa je nasprotno trdil, da ima od njega dovoljenje za 10.000 ton do konca leta 1911. Kje je torej resnica? Ako jo je govoril Hieronymi, tedaj ni druge: Tedaj je Weisskirchner govoril neresnico. Če more izza tega zopet postati minister, tedaj ne vemo, kaj je v Avstriji še nemogoče.

* Baron Bienenrth je še vedno poln upanja. Pogajanja v Pragi so se sicer razbila, Čehi nečejo vstopiti v ministertvo, ne marajo se pridružiti vladni večini, Bienenrth pa vendar upa, da pojde vse dobro, ponuja Čehom ministrske listnice in sestavlja kabinet. Ko so se Nemci in Čehi v Pragi že razšli, je še povabil dr. Fiedlerja k sebi in ga naivno, kakor da se ni nič zgodilo, vprašal, pod kakšnimi pogoji bi Čehi z nemškimi nacionalci in krščanskimi socialci vstopili v vladno večino. Fiedler ga je spričo take nedolžnosti menda debelo pogledal. Odgovoril pa je, da na to pač ni mislil, ko je sprava splavala po vodi. A Bienenrth mu je čisto mirno, kakor da gre res le za kupčijo, dejal, da ponuja Čehom dvoje ministertev. Tako si baron Bienenrth predstavlja politiko. Mož se gotovo čudi, da je na svetu sploh še človek, ki odbija ministertvo, kadar se mu ponuja.

* Samo prehodno bo ministertvo, ki ga ekselencja Bienenrth sestavlja; tako je v sredo večer dejal dr. Fiedlerju, ko mu je ta naznanil, da noben češki parlamentarec ne vstopi v novo vlado. Začasno bi Čehom rad vsilil svojo ljubezen tudi proti njih volji na ta način, da imenuje kakšnega češkega uradnika in pa kakšnega češkega člana gosposke zbornice (menda Bráfa) provizorično za ministra. V treh mesecih pa upa, da se bodo Čehi in Nemci vendar toliko pobotali, da se tedaj posreči, kar se je zdaj razbilo. Če bi baron Bienenrth nekoliko manj upal, pa nekoliko več delal, bi bilo nemara bolj koristno.

* Državni zbor se ima sklicati dne 17. januarja. Na dnevni red misli vlada spraviti predvsem proračun, potem bančni zakon o krošnjarenju in društveni zakon. Po načrtu vlade in njenih strank bi imela zbornica takoj začeti s prvim citanjem proračuna, ki naj bi bilo končno do 27. januarja, da se potem proračun izroči odseku, dotlej pa bi imel proračunski odsek rešiti načrt o italijanski fakulteti. Delo proračunskega odseka bi imelo biti po teh kombinacijah končano do 20. februarja. Z ozirom na delegacije bi imela zbornica le ob torkih, četrkih in petkih seje.

* Tiskovni odsek je končal razpravo o reformi tiskovnega zakona, tako da se novi načrt lahko predloži zbornici. V odseku se je izrazila želja, naj se vpliva na zborničnega predsednika in na klubske načelnike, da pride tiskovni zakon še meseca februarja na dnevni red. Čas bi bil že res.

* Stališče grofa Aehrenthala je baje omajano. Tako se zadnje čase počača z raznih strani. Nekateri vesti so pripovedovale, da je prestolonaslednik Fran Ferdinand zelo nezadovoljen z njegovo zunanjo politiko, zlasti z dogodki v Belgradu, ki jih je razkril Masaryk. Drugi zopet trdijo, da zahteva Nemčija njegov odstop, češ da ji je veliko ležeče na zboljšanju razmer z Rusijo. Vse te vesti so zelo dvomljive. A če bi bila Avstrija država, ki bi znala skrbeti za svoj pravi ugled, bi moral biti plemeniti Aehrenthal že davno v penziji. In ravno tako bi moralo biti, če ne bi bile delegacije karikature parlamenta. V inozemstvu sodijo o Masarykovih odkritjih in o Vasičevem procesu vse drugače kakor Aehrenthalovo časopisje in vladne stranke v avstrijski delegaciji. Jako ugledni listi celo v Nemčiji so zelo ostro kritizirali te dogodke in našo diplomacijo in zdi se jim čudno, da morejo ljudje, ki so tako kompromitirani kakor nekateri naši diplomatje, še ostati na svojih mestih. Pravi Avstrijanec se takim rečem kmalu ne bo več čudil. Pri nas je dober patriot tisti, ki molči o visokih škandalih in jih zatajuje, kdor pa hoče, da se očisti naše politično življenje in popravi sodba inozemstva o nas, pa je lump in bo kmalu morda še veleizdajalec. Sicer pa bi bila skoraj škoda, če bi Aehrenthal padel, preden se še enkrat snidejo delegacije. Dvoboj, ki mu ga je tam napovedal Masaryk, bo vendar preveč zanimiv. Bilo bi obžalovanja vredno, če bi izostal. Če bo Aehrenthal potem sploh še mogel ostati minister, je drugo vprašanje.

* Prestolonaslednik Fran Ferdinand je zadnji čas ob raznih prilikah govoril o ogrskih razmerah. Madžari že dolgo trdijo, da jim nadvojvoda ni prijazen. To je hotel Fran Ferdinand ovrči, a v svojih izjavah je tudi dejal, da so si Madžari zadnja leta mnogo škodovali in izgubili v tujini mnogo ugleda, ki so ga uživali prej. Dejaj, da se

mora to popraviti in da hoče on delovati v tem zmislu. V vladnih krogih so sprejemali take besede sicer ne navdušeno, a vendar prijazno, dočim jih opozicija razlaga po svoje in pravi, da je iz njih le še bolj razvidno nasprotstvo prestolonaslednika do Ogrske. Zaradi tega hočejo tudi v državnem zboru interpelirati. To utegne postati zabavno.

* Za reciprocičnost zagrebskega vseučilišča je bil v nedeljo velik šoh v Spljetu. Odposlali so se telegrami avstrijskemu ministertvu predsedniku baronu Bienenrthu, dalmatinskemu namestniku Nardeliju in hrvaškemu banu dr. Tomašiću z zahtevo, da se čimprej reši to vprašanje.

* V ogrskem državnem zboru nadaljujejo razpravo o trgovinski pogodbi s Srbijo. Stvar se tako vleče, da je že nekoliko sumljivo. Ogrskim agrarcem bi bilo menda najljubše, če bi sploh ne prišlo do pogodbe, da bi se ne smel vpeljati niti funt mesa čez srbsko mejo. To se seveda ne bo posrečilo, a dosti žalostno je že to, da pogodba še do danes ni uveljavljena in da je sploh tako malenkostna, kakor smo že javili.

Domače vesti.

Ljubljana in Kranjsko.

Občinske volitve in delavstvo.

Kljub vsemu zavlačenju se bodo vendar morale občinske volitve v Ljubljani v doglednem času razpisati in doba za priprave bo od dne do dne krajša. Ne da se torej več dolgo odlašati vprašanje, kako naj pri teh volitvah nastopi delavstvo in kaj naj stori.

Za liberalce in klerikalce je položaj ta: Liberalcem, ki so doslej vladali v občini, gre za to, da bi si ohranili večino in še nadalje lahko odločevali. Da ne pojde brez opozicije, je sicer naravno, kajti na to ni več misliti, da bi še kdaj sedeli sami liberalci v občinskem svetu. In opozicija jim bo neprijetna že zato, ker je doslej niso bili vajeni. A po proporcijem sistemu se to ne da preprečiti in njih najvišji cilj more biti ta, da si ohranijo večino. Če se jim bo to posrečilo, se ne da prorokovati; to pokaže šele izkušnja.

Klerikalcem je seveda vse na tem ležeče, da pridejo tudi v Ljubljani na krmilo. Zaradi tega so sestavili volilni red tako, da bi imeli čim večjo korist od njega. Njihovemu političnemu profitu ima služiti proporcija, njihovemu dobičku je namenjena pluraliteta v tretjem razredu in na svojo korist so mislili, ko so vpeljali volilno dolžnost. Na ta način bodo gotovo dobili nekoliko več, nego bi jim šlo po pravičnem volilnem redu, vendar pa nimajo pri sedanjih volitvah nobenega upanja, da bi dosegli večino. Čeprav ne more biti o tem nobenega dvoma, je vendar naravno, da bodo napeli vse strune in izkušali dobiti, kar bo le mogoče.

Med liberalci in klerikalci bo torej boj srdit in strasten. To samo po sebi nič ne de. Ampak s tem je v zvezi nekaj, kar mora zelo zanimati delavstvo. Oba tabora bosta namreč razpela vse mreže, da ujmeta kolikor mogoče delavskih glasov in z njimi popravita svojo pozicijo. To je čisto naravno in delavstvo mora biti pripravljeno na ta lov.

Toda tu prihajajo v poštev lastni interesi delavcev.

Doslej je gospodovala na rotovžu liberalna stranka in zavedno delavstvo je bilo dolga leta v najostrejšem nasprotju s tem občinskim zastopstvom. Imelo je za to jako tehtne razloge. Leta in leta se je trudilo, da bi okršilo neomejeno moč liberalne stranke, ki je na rotovžu postala prava klika. Ob starem volilnem zakonu, ob katerem je bila ogromna večina delavstva sploh brez volilne pravice, se to ni moglo posrečiti. Sedaj je zakon izpremenjen in absolutna moč liberalne koterije bo izginila. Ali ni za delavstvo, ki se je moralo tako dolgo bojevati proti njej, najugodnejše, če se njena moč popolnoma zlomi in dobe krmilo občine v roke tisti, ki se zanj najbolj trgajo, t. j. klerikalci?

Verjetno je, da bo klerikalna stranka tudi na ta način poizkušala agitirati med delavstvom. Toda tak sklep je popolnoma napačen. Ljubljansko delavstvo nima prav nobenega povoda želeti klerikalno zmago. In še več: Delavstvu mora biti vse ležeče na tem, da klerikalci ne dobe Ljubljane v svoje krepelje. Zakaj kakor bi klerikalci pošteptali vse, kar je kulturno naprednega, tako bi bili socialno skrajno nevarni delavstvu. Klerikalna stranka, naj se stokrat imenuje ljudsko, je protidemokratska in protisocialna stranka. Da more ona in z njo združena cerkev uspevati, mora delavstvo ostati v čim večji odvisnosti. Klerikalna stranka je v svojem jedru posesniška stranka. Ona ne more in ne sme pospeševati delavskih interesov. Njeno delovanje v deželnem zboru je to tudi praktično dokazalo. Ničesar ni klerikalna

stranka stranka v deželi storila za delavstvo, pač pa je podražila pivo, protestirala proti vsakemu sredstvu, s katerim bi se mogla nekoliko ublažiti druginja in mašila deželne podpore samo klerikalnim institucijam v žrelo. V občini pa niso delavski interesi nič manj prizadeti kakor v deželi. Tudi tukaj se lahko mnogo stori za delavstvo, pa tudi mnogo proti delavstvu. In če bi zmagali klerikalci, bi imeli delavci pač vse pričakovati proti sebi, pa ničesar ne zase.

No — če nimamo želeti klerikalne zmage, tedaj pa ni druge, kakor da zmaga zopet liberalna stranka in da dobi absolutno večino?

Tudi to je napačen sklep. Za delavstvo bi bilo seveda najbolje, če bi samo dobilo večino v občinskem svetu. Toda na tak uspeh ni sedaj misliti in iluzij si nimamo delati. Toda to ne opravičuje liberalne večine. Z ozirom na klerikalno stremenje je dovolj, da se doseže protiklerikalna večina. In v sedanjih razmerah je najbolje, če je ta večina sestavljena iz liberalcev in socialnih demokratov.

To pa je želeti tudi tedaj, če se ne oziramo na klerikalizem. Ako bi liberalna stranka sama zase dobila absolutno večino, bi se na rotovžu nič ne izpremenilo in za delavce bi se ne storilo nič. Dokazov dovolj je dala za to dolgotrajna liberalna vlada.

Marsikaj pa postane lahko drugače, ako se posreči socialni demokraciji doseči toliko mandatov, da mora stranka, ki hoče biti prva na rotovžu, računati z njimi. Klerikalna stranka s tem nič ne profitira, delavstvo pa dobi jamstvo, da so njegovi interesi v občini vsaj toliko vpoštevani, kolikor je v sedanjih razmerah sploh mogoče in če potrebuje večina njih glasove, se tudi praktično marsikaj lahko doseže.

Naloga delavstva je torej v volilnem boju, da varuje svojo neodvisnost in da voli svoje lastne kandidate. Čim več bo v občinski zbornici socialnih demokratov, tem bolj bo delavstvu koristno. Za uspeh te naloge pa na delo sedaj, ko je čas!

— Nočna služba v ljubljanskih lekarnah. S 1. februarjem 1911. se prične v ljubljanskih lekarnah nočno službovanje, in sicer tako, da bodo imele vsak teden po tri lekarne nočno službo, po tri pa počitek. Dogovorno z načelništvom gremija se je turnus določil tako, da bodo od 1. februarja t. l. dalje one tri lekarne, ki imajo nedeljsko službo, imele tudi nočno službo na nedeljo sledeči teden. Turnus nočnega službovanja se bo na vratih posameznih lekarn natanko označil na ta način, da bodo lekarne, ki bodo imele nočno službo, razobesile tablico z napisom »Nočna služba«, lekarne, ki bodo imele počitek, pa tablico z napisom »Nočno službo imajo ta teden lekarne: . . .«. Te tablice bodo ob večernih in nočnih urah primerno razsvetljene.

— O zimi v planinah bo v sredo, 11. t. m. predaval g. Rudolf Badiura v dvorani Mestnega Doma. Predavanje priredi Slovensko planinsko društvo. Ker bo besede pojasnjevalo okrog šestdeset skioptičnih slik, ki bodo kazale najkrajše poglede iz naših planin po zimi, bo predavanje gotovo zelo zanimivo in je priporočati tudi delavstvu, da se ga udeleži.

— Argentinsko meso v Ljubljani. Argentinsko meso pride v najkrajšem času v Ljubljano; najbrže že danes ali pa jutri. Prodajalo se bo na treh stojnicah ob Mahrovi šoli in na Starem trgu pri mesarju Putrichu, in sicer kg. I. po 1 K 40 h, kg. II. vrste po 1 K 20 h brez priklade. Na teh dveh krajih se na dan prodaje argentinskega mesa ne bo smelo prodajati nobeno drugo meso.

— Glasbena Matica priredi v nedeljo, 15. t. m. velik koncert, na katerem se bodo izvajale izvirne skladbe, katerih občinstvo še ni slišalo na teh koncertih. Pevski zbor bo namreč pel kompozicije sledečih skladateljev: Emil Adamič, Jakob Aljaž, Fran Gerbič, Davorin Jenko, Fran Ferjančič, Ferdo Juvanec, dr. Gobjmir Krek. Orkester bo izvajal znamenito Beethovenovo uverturo Leonora št. 3, ter krasno Dvořakovo simfonijo »Zlati kolovrat«. Poseben užitek je tudi pričakovati, ker nastopi na koncertu pianistka ga. Vida Talichova. Spored je torej res izbran in ni dvomiti, da bo koncert jako dobro obiskan. Vršni se v veliki dvorani »Uniona«.

Štajersko.

— Trbovlje. (Občinska seja). Prva seja novega občinskega odbora je imela sledeči dnevni red: Volitev župana in občinskih svetovalcev. Gospod Vodušek kot župan prejšnjega odbora pozdravi navzoče, ter pozove najstarejšega odbornika gospoda Mola, da naj prevzame predsedstvo. Gospod Mol povdarja, da je prišel zopet čas, si izvoliti za občino župana, ki bo deloval v korist in blagor vseh občanov. Odbornik Drolc kot najmlajši član prevzame mesto zapisnikarja,

Imate bolečine?

Nahod, trganje, glavobol, zobobol? Ste si nakopali bolezen vsled prepriha ali prehlajenja? Poskusite z okrepujočim Fellerjevim fluidom z znamko »Elzafluid«, ki bolečine lajša in zdravi! Ta je v istim izboren! To ni samo reklama! Tuent za poskušnjo 5 K pošt. prosto. Proizvajatelj le lekarna Feller v Stubici Elzin trg št. 264 (Hrvatsko).

ni samo reklama! Tuent za poskušnjo 5 K pošt. prosto. Proizvajatelj le lekarna

H. SUTTNER urar, prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatniere
Ljubljana Mestni trg in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška var-
stvena znamka: „IKO“

cenik zastoj in
pašine prosto.

nato se preide na dnevni red, to je volitev župana. Oddanih je bilo 29 glasov. Izvoljen je bil gospod Gustav Vodušek s 25 glasovi, štiri glasove je dobil g. Kramer. — V občinski svet so bili izvoljeni sledeči: Od liberalcev: Kramer z 28 glasovi kot podžupan, Počivavšek 21, Dežman 20, Gorsperšek 20 ter Sušnik s 14 glasovi; od Nemcev: Burger z 22, Heinrich 21 ter Dirmajer z 18 glasovi; od socialistov sodrug Malovrh z 18 glasovi. Sodrugi Sitter je ostal z 11 glasovi v manjšini. Sodrugi Malovrh poda nato takoj sledečo izjavo: »Jaz prevzamem mesto občinskega svetovalca z obžalovanjem, ker vidim, da se je na tisoče delavstva prezrlo. V taki izključno delavski občini se je dal delavstvu samo eden mandat. Preskrbeli bomo, da bodo volilci o tem nečuvnem postopanju tudi izvedeli.« Da je bilo razne gospode liberalce sram njihovega zahrbtnega dela, se je videlo na njihovih obrazih; niti eden se ni upal oprekati. Gospod Vodušek kot novovoljeni župan je prevzel predsedstvo ter se zahvalil za zaupanje. Razvil je svoj program, ki sicer ni posebno obširen. Omenja samo, da je v občini zraven kmetijstva ogromna večina delavstva, ter da bo njegova sveta dolžnost pomagati in stati na strani revežev. Ako bo gospod župan to v resnici izvajal, lahko računamo na zastopnike delavstva. Omenja, da bo postopal strogo nepristransko. Da mora ostati občina slovenska, se razume samo po sebi. Lahko mu bo — pravi — izvesti v tem oziru svoj program, ker je prepričan, da bodo tudi gospodje Nemci, kakor doslej tudi v bodoče z veseljem gledali napredek slovenskega prebivalstva, kajti dobro vedo, da je občina v veliki večini slovenska, ter da tudi ne mislijo nastopiti v narodnem oziru proti tej ogromni večini. — Sodrugi Sitter predlaga, da naj se danes izvolijo tudi vsi očeski. Predlog je bil sprejet proti glasom gospoda Orešnika, Dreota in Roša. Slišalo se je, ko je Orešnik silil Dreota, da naj vstanejo, ampak kar je trdovratnega, ostane trdo. Izvoljeni so bili od naše stranke sodrugi: Sitter v finančni, učni ter zdravstveni odsek, Kokalj in Malovrh v ubožni ter Majdič v zdravstveni odsek. Po tej volitvi se izvoli še zapisnikar, ter je bil izvoljen soglasno sodrug Malovrh. Župan zaključil nato sejo. — Pri tej volitvi se je zopet pokazalo, kakšne nasprotnike ima delavstvo v narodnjakih. Sodrugi Sitter je v zadnjih treh letih kot odbornik razkrinkal nekatere gospode, ožigosal njih postopanje ter spravil marsikatero njim zelo neprijetno stvar na svetlo. Njegova zasluga je, da se bo v bodoče vsako zemljišče, katero je last občine, oddajalo na javni dražbi v najem. Sedaj seveda je bilo lahko, kdor je hotel in kdor je imel pri občini več zaslombe, si je na svojo roko pridržal kakšen travnik v najem itd. Ker je sodrug Sitter take stvari kritiziral, se je proti njemu, akoravno je bil na listi, zahrbtno delalo in s pomočjo gospoda Roša, Dreota, Orešnika in še osmih drugih slovenskih narodnjakov se je doseglo, da ni bil izvoljen v občinski svet. Tu se je pokazalo, koliko je tem gospodom za narodnost. Med tem ko so ti gospodje volili kompaktno tri Nemce kot zastopnike kapitala, niso volili sodruga Sitterja kot zastopnika trboveljskih rudarjev. Ta gospoda se hlini delavstvu, podpira pa v vseh slučajih kapitaliste. Tam, ko je treba pokazati, da so za delavstvo, grede, pa volijo ravno nasprotno. Prepričani smo, da jim ne bo delavstvo ostalo dolžno potrebnim odgovor na ta napad. Delavstvo bo spoznalo ter vedelo ceniti narodnost teh velikih narodnjakov. Nam je pa tudi prav, da se je na prvi seji pokazalo, s kakšnimi nasprotniki da ima delavstvo opraviti.

— V štajerski deželni zbor je bil v četrtek v graški okolici izvoljen sodrug Kolleger. Dobil je več kakor dvetretjinsko večino. Volilni okraj obsega 45 krajev, ki so raztreseni po vsem srednjem štajerskem od koroške do ogrske meje. Nemško nacionalnega kandidata Burgstallerja so podpirali tudi klerikaleci. Za delo je bilo treba velike požrtvovalnosti vseh zaupnikov in zavednih volilcev. Velika zmaga je tem lepša.

Durandov proces.

S pomiloženjem strokovnega tajnika Duranda ne bo opravljena zadeva, ki je razburila organizirano delavstvo ne le na Francoskem, ampak po vseh kulturnih deželah. Tudi v meščanskih krogih, ki so si znali ohraniti objektivno mišljenje, vlada veliko razburjenje radi nezasižane sodbe in zadeva je posegla tudi že v parlamentarne kroge. Radikalni poslanec Paul Meunier se je polotil zadeve z veliko vnemo in prihaja do

Meunier imenuje to obdolžitev nesrečno, smešno bajko, na kateri ni besedice resnice. Tudi on opisuje Duranda kot resnega, inteligentnega, pridnega delavca, ki je vedno priporočal razumno zmernost. A kako so mogli porotniki vendar priti do svoje sodbe? zaključka, da ni s pomiloženjem nič opravljeno, ampak da je revizija procesa neizogibna. Ene misli z njim je še 150 poslancev, ki so prepričani, da je rouenska sodba strašna justična zmeta.

Poslanec Meunier je sam napravil obširno preiskavo in naznanja njene rezultate v pariškem listu »Matin«, pa zahteva revizijo procesa. On zatrjuje, da je bila sodba rouenskih porotnikov dvojna zmeta in da je Durand popolnoma nedolžen.

Kakor znano, se je bil dogodek, ki je imel za posledico porotno obravnavo v Rouenu, odigral ob času stavke lučnih delavcev v Havru. Zaradi dela nekaterih stavkokazov je bilo med stavkujočimi delavci veliko razburjenje, ki se je še povečalo vsled tega, ker so stavkokazi nastopali zelo provokatorično. Med njimi je bil tudi neki Dongé. Temu možu so dne 9. septembra zvečer v neki kavarni, v kateri je v veliki pijanosti razgrajal, pokazali vrata. Sam ves alkoholiziran, vsled dogodka v kavarni še bolj razdražen, se je na ulici sprl s štirimi stavkujočimi delavci, ki so bili na žalost tudi hudo pijani. V tem prepiru je bil ubit. One delavce so zaprli in izročili sodišču.

Na razpravi je bil izmed teh štirih delavcev eden oproščen, ostali trije pa obsojeni zaradi uboja, torej ne zaradi nameravanega umora. Durand, ki sploh ni bil navzoč, pa je bil obtožen radi zapeljavanja na umor in obsojen na smrt!

Jasno je, da tiči že tukaj protislovje. Sodišče izreka, da se ni izvršil umor, pa obsoja tiste, ki so naravnost povzročili Dongéjevo smrt, zaradi uboja. Ampak Duranda obsoja zaradi zapeljavanja na umor, katerega ni bilo!

Na kaj se oslanja ta sodba? Obtožba je trdila, da je Durand 14 dni ali tri tedne pred onim ubojem na nekem shodu stavkujočih delavcev javno zahteval Dongéjevo smrt. Ta bajka je tako prozorna, da se je čuditi, kako se more sploh najti človek, ki naj ji verjame. Dongé ni bil edini stavkokaz. Zakaj torej zahtevati ravno njegovo smrt? In kje bi moral imeti možgane človek, ki bi kaj takega res predlagal na javnem shodu? A če bi se bilo res zgodilo, je zopet nemogoče, da bi policija, ki je ob času stavke tudi na Francoskem zelo občutna, puščala takega človeka pri miru. Če bi bil Durand res kaj takega predlagal, bi bil gotovo nemudoma, ali pa vsaj drugo jutro prišel v luknjo.

(Konec prihodnjič.)

Umetnost in književnost.

»Naši Zapiski« so se z novim (VIII.) letnikom preselili v Gorico. Tam je zdaj uredništvo in uprava. Tudi tiskajo se v Gorici. Prvi zvezek ima sledečo vsebino: X: Uvodnik. — Dr. Josip Ferfolja: Avtonomija ali centralizem? — Dr. H. Tuma: Sociologija. — Sr. Jakšič: Razredni boj in agrarno vprašanje v Bosni in Hercegovini. — Pregled: a) dijaški; b) zadrudni.

»Mina« je naslov romanu, ki je izšel v »Narodni Založbi« izpod peresa A. P. Ružiča (pseudonim znanega sotrudnika »Naših Zapiskov«.) Ostro opazovanje življenja karakterizira to knjigo, ki zasluži, da se bere. Cena znaša 1 K 20 vin.

Za tiskovni sklad. Vesela družba v Sv. Križu pri Trstu K 530, sodrugi v Nabrežini K 140, sodrug Jos. Crisman v Trstu K—

Podpisana se priporoča za mno-
gobrojen obisk dobro znane

gostilne pri »Favayu«
v Spodnji Šiški, Kolodvorska cesta št. 150.

■ Točim le najboljša vina in izborno
■ sveže pivo. Mirzla in gorka kuhinja.
■ Postrežba točna. Zmerne cene.
■ Z odlič. spoštovanjem
■ Marija Petrigoj,
■ gostilničarka.

Ali ste že dobili fonograf zastoj?

Da povsod vpeljem svoje izborne najnovejše valjarje, imenovane — »Goldhari«, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. — Zahtevajte prospekt, obenem vpošljite 10 vinarso znamko in lahko prejmete zastoj in colnine prosto. krasen koncertni fonograf.

L. fonografski uvoz L. Lövin
Dunaj VI. Gumpendorferstrasse 111/XXIII.

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

je le ena, posnem-
kov pa je več! Zato
pozor! Zahtevajte
in jemljite samo
izvirne zavoje
» z imenom »
Kathreiner

Želodčni liker

je najboljše krepčilo želodca!

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá,
Ima zdravje domá!

Ljudska kakovost liter K 2.40
Kabinetna kakovost . . . 4.80

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

ŽEPNI KOLEDAR

za delavce in prometne uslužbence

se dobi.

pri upravi »Rdečega Prapora.«

Med. univ. dr. Benj. Ipavic

asistent oddelka za ženske bolezni in porodništvo deželne bolnice v Ljubljani

ordinira

Zaloška cesta nasproti Šarabonu.

od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

»SLAVIJA« VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI,

ki je največji slovanski zavarovalni zvod v Avstriji, se najtopleje priporoča ter vabi p. n. slovensko občinstvo, da sklene zavarovalne pogodbe, bodisi za življenje, proti požaru, proti ulomu ali pa proti razbitju stekla in ogledal, le pri njej. — BANKA »SLAVIJA« ima posebno ugodne pogoje in prikladne načine za zavarovanje življenja. Njeni tarifi za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom so najcenejši. Ona razdeljuje ves čisti dobiček svojim členom. Banka »Slavija« je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo. Življenske police banke »Slavije« so neizpodbitne in nezapadljive. Gmotno podpira banka »Slavija« narodna društva, organizacije prispeva k narodnim dobrotinim namenom in stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva. Ogromni rezervni fond K 54.000.000— jamčijo za popolno vrednost. Čistega dobička je do sedaj izplačala svojim členom življenskega oddelka K 2.495.719—. Kapitalij in škod pa je do sedaj izplačala K 109.356.861—. — Vsa pojasnila daje ter cenike in razkazila razpošilja drage volje in poštnine prosto

GENERALNI ZASTOP BANKE »SLAVIJE«

VZAJEMNO ZAVAROVALNE BANKE V LJUBLJANI.

Produkt. zadruga ljublj. mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije c. 11 (Kolizej)

Zaloga pohištva

lastnega izdelka in
tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarška stavbna
dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Edina

je
najokusnejši
 in edini
pristni domači izdelek

ANTON ZUPANČIČ, KNJIGOVEZ, LJUBLJANA
 SLOMŠKOVA ULICA ŠT. 31.

priporoča se za prijazna naročila na vsakovrstna v knjigovestno stroko spadajoča dela. — Izdeluje tudi jako okusne okvirje in passepartout, prikladne vsakovrstnim podobam.

Castiti gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

Posesnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri Št. Petru na Krasu.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir.

Kg. sivoga dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; veselega snežnobelega; puljenega 6-40 K, 8 K; pulja sivoga 6-7 K; belega, finega 10 K; naj-finejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natan. cen. gratis in fr. S. Benisch, Dešenice 758, Češko.

V dobi sedanje neznosne draginje

važno je zlasti za vsako

delavsko družino

da ne izdaja po nepotrebnem denarja za kurjavo.

To pa stori vsakdo, kdor kupuje drug premog ko Šentjanžki.

Šentjanžki premog

je namreč poleg tega, da ima izvrstno gorljivost, tudi po 0-60 h pri 100 kg cenejši, ko vsak drugi premog.

Prodaja se namreč

na drobno v hišo postavljen, po 1-20 kg 50.

Naročila za Šentjurski premog sprejema

Prodajalna pisarna v Šelenburgovi ul. 7. I. nadstr.

Poleg tega more se ta premog naročiti še pri teh tvrdkah:

Konsumno društvo za Ljubljano n okolico.

Pisarna: Šelenburgova ulica 6/II;	Prodajalne: Vodmat, Bohorič, ul. 12;
Prodajalne: Sodna ulica 4;	" Sp. Šiška, Kolodvor, c. 150.
" Krakovski pristan 10;	" na Glincah.
Ivan Babič, Dolenjska cesta;	B. Sevar, Sv. Jakoba trg;
Mih. Kastner, Kongresni trg;	Anton Sušnik, Zaloška cesta;
Ed. Kavčič, Prešernova ulica;	Fran Trdina, Stari trg;
L. Kotnik, Spodnja Šiška;	Ivana Tonih, Tržaška cesta;
Leskovic & Meden, Pod trančo;	Uradniško gospodarsko društvo,
I. Mencinger, Sv. Petra cesta;	Kongresni trg.

Za Šiško sprejema naročila in denar za premog:
 g. L. Kotnik, trgovec, Šiška.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

AVSTRO-AMERIKANA

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d. Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila dajo drage valje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško: **SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.**

Kavarna

'Unione v Trstu'

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.